

Розповідь театральної завіси

5 клас НУШ

Ви знаєте, що існують різні театри. Які театри відвідуєте ви?
З яким настроєм та емоціями ви готуетесь до відвідування театру, перегляду театральної вистави?

У сучасному світі існують тисячі оперних, драматичних, естрадних, комедійних, камерних та інших театрів.

Відвідування театру — це особливий захід. В цьому є щось незвичайне, майже таємниче. У театрі свої правила і звичаї, які змогли встояти і не зламатися протягом сторіч, навіть під натиском ери технологій.

Коли заходиш до театру, мимоволі відчуваєш себе якось особливо піднесено і поринаєш в казку, нехай навіть на кілька годин. Ця театральна атмосфера заворює кожного.

А знавці театрального мистецтва скажуть, що такий наш піднесений настрій обумовлений грамотно організованим сценічним простором.

Що таке сценічний простір? Із чого він складається? Його основними складовими є завіса та декорації (задник, лаштунки тощо). Що перше зустрічає глядачів у залі театру? Звісно, це театральна завіса.

Театральна завіса — це текстильний елемент декору сцени, який є невід'ємною частиною будь-якого театру або залу.

Театральна завіса у театрі «Віденська народна опера»

Дивлячись на неї, можна зрозуміти, про що йтиметься у спектаклі, але іноді й ні. Завіса нібито захищає сцену та весь сценічний простір — зберігає таємницю майбутнього спектаклю.

Вона не дає глядачу можливості побачити оформлення та декорації до початку дії, відгороджує сцену на час зміни обстановки.

Але, крім того, у завіси є і естетичні завдання. По-перше, вона сповіщає про початок вистави. Розкриття завіси допомагає глядачам зануритись у світ фантазії, у цей момент він налаштовується на атмосферу ілюзії театру.

По-друге, завіса може використовуватися як частина художнього простору і навіть як окремий «персонаж» вистави.

Завіса «Парнас». Найцінніший живописний шедевр **Львівського національного академічного театру опери та балету імені Соломії Крушельницької**

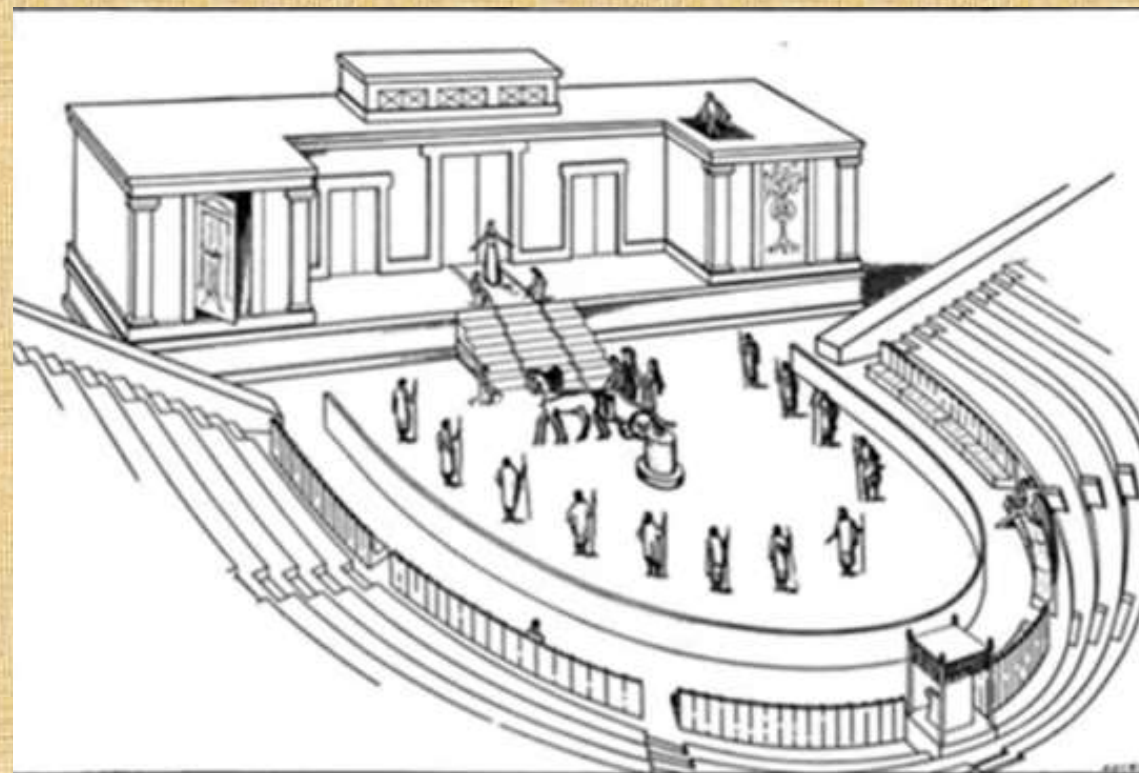
Роздивіться уважно фото з різними завісами подані на сторінках підручника. Які завіси вам подобаються більше — із зображеннями чи просто кольорові? Чи знаєте ви, як з'явилася театральна завіса?

Для допитливих

Існують історичні свідчення, що театральна завіса виникла в театрі ще за часів Стародавнього Риму. Там вона вперше почала відокремлювати театральну залу від сцени. Цікаво, що завісу перед початком вистави опускали в щілину в підлозі, а не піднімали угору, як ми до цього звикли.

Більш складні конструкції завіси були винайдені пізніше, приблизно в XVII столітті, коли швидко й бурхливо розвивалося театральне мистецтво. Тоді однією з можливостей передати глядачеві потрібний настрій стало використання саме театральної завіси.

В ХХ столітті театральна завіса стає справжнім музейним скарбом. В той час у дерев'яних театральних приміщеннях часто траплялися пожежі. Багато стародавніх театральних завіс було знищено вогнем або значно зіпсовано.

Завіса Одеського національного академічного театру опери та балету

Театри, як і люди, народжуються, розквітають, мають свій вік і термін існування і, на жаль, деякі вмирають. Старі театральні завіси, як і декорації, стають нікому не потрібним мотлохом. Але знайшли рішення цієї проблеми.

І деякі завіси, що «дожили» до появи цих музеїв, оселились там.

В ХХ столітті, виникла низка театральних музеїв. Адже деякі з них зроблені за ескізами видатних художників: П'єтро Гонзаги, Михайла Врубеля, Олександра Бенуа, Генріха Семірадського, Пабло Пікассо й інших.

Для допитливих

Символами театру вважаються театральні маски. Дві маски — комедії і трагедії — уособлюють собою театр взагалі.

Творче завдання

«Ескіз театральної завіси до улюбленої вистави».

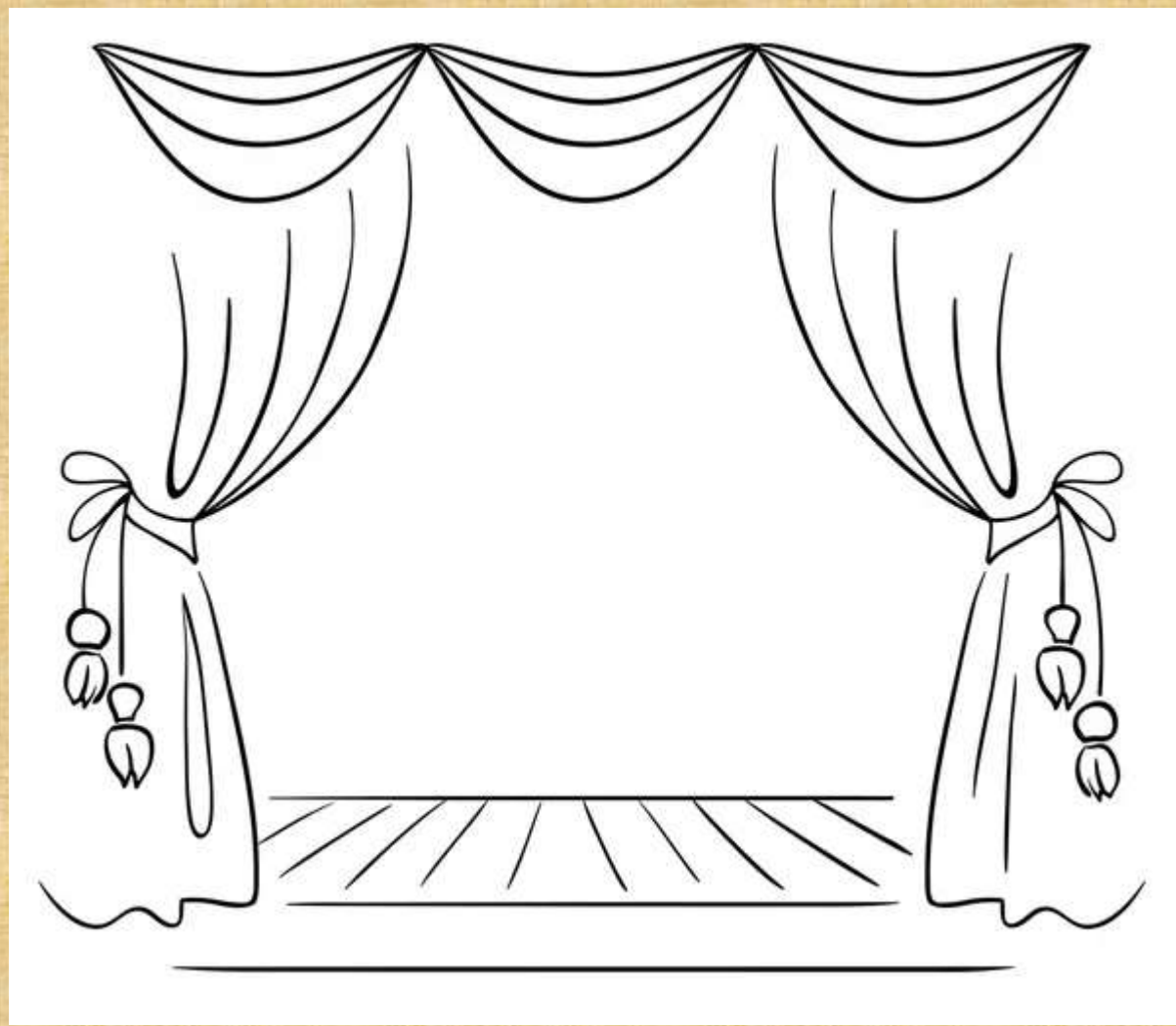

Створіть ескіз театральної завіси до улюбленої вистави.

Оберіть виставу, до якої хочете зробити завісу. Обміркуйте ідею оформлення завіси (що має бути зображено на завісі, щоб відповідати ідеї вистави — місце, де відбуваються дії, головні герої тощо).

Зворотний зв'язок із вчителем: HUMAN, електронна адреса — zhannaandreeva95@ukr.net

Бажаю приємної творчості та натхнення!

